

Indicatorgegevens	
Naam	HOEEVEELHEID NIET-RECUPEERBAAR HUISHOUELIJK RESTAFVAL PER INWONER
Definitie	<p>Dit is het totale gewicht aan restafval per inwoner per jaar of nog genoemd de terminaal te verwijderen afvalstoffen (te storten of verbranden). (Niet selectief ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen). Dit bestaat uit vier verschillende afvalstoffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de totale hoeveelheid aangeboden gemengd huisvuil ingezameld via ophaling en containerpark; • het sorteeresidu dat uit het PMD-afval verwijderd wordt; • het niet-recupeerbaar grofvuil afkomstig van huishoudens; <p>Het gemeentevuil bevat volgende te verwijderen afvalstoffen: marktafvalstoffen, straat- en veegvuil, afval van de werking van de gemeentelijke diensten (kantoorafval, kantineafval, kerkhofafval, ...), strandafval, afval van recipiënten tegen de bestrijding van zwerfvuil, opruiming van sluikestorten, verontreinigd wegbermmaaisel, gemengd gemeenteafval ingezameld in containers. Het omvat niet (1) riool- en kolkenslib, afval van de afbraak van kunstwerken, wegen, gebouwen, afval van de gemeentelijke werkplaatsen en (2) plantsoenafval en gemeentelijk groenafval en (3) slib van septische putten en (4) reinigingsmateriaal van waterlopen, grachtafval.</p>
Meeteenheid	Kilogram afval per inwoner per jaar (kg/inwoner/jaar)

Situering	
Beleidsdomein	Leefmilieu/Afval
Bekommernis	<p>Afvalstoffenbeheer</p> <p>Iedereen wordt dagelijks met afval geconfronteerd. Voor de huishoudens houdt het probleem meestal op met het op tijd en stond aan de deur zetten van hun restafval, PMD, glas- en papierafval, of naar het containerpark brengen van hun KGA en grofvuil.</p> <p>Het probleem is echter veel complexer dan dat. Grote hoeveelheden afval moeten opgehaald en verwerkt worden en de uiteindelijke verwijdering van de afvalstoffen (verbranden en storten) brengt tal van milieuproblemen met zich mee (verlies van grondstoffen en energie, emissies naar bodem, water en lucht, ruimtebeslag).</p> <p>In de verschillende opties betreffende afvalbeheer is een voorkeursrangorde aangebracht: de ladder van Lansink. Deze rangorde geeft een algemene aanduiding van hun relatieve milieuhygiënische voor- en nadelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preventie 2. (product)hergebruik 3. recyclage en compostering 4. verbranden met een hoog energierendement 5. verbranden 6. storten <p>Het voorkomen van afvalstoffen is het belangrijkste doel in het afvalstoffenbeleid, immers wat niet moet verwerkt worden kan ook niet voor problemen zorgen. De afvalstoffen die vervolgens ontstaan, dienen zoveel mogelijk te worden gerecupereerd. Hiermee wordt hergebruik, recyclage en compostering bedoeld. Op die manier blijven producten en grondstoffen binnen de stofkringloop.</p> <p>De afvalstoffen die niet kunnen worden voorkomen of gerecupereerd dienen op de meest milieuvriendelijke manier te worden verwijderd, waarbij het verbranden (met energierugwinning) de voorkeur verdient boven storten.</p> <p>In een duurzame streek dient er zo weinig mogelijk afval geproduceerd te worden, omdat dat een aanduiding is van het rationeel omgaan met grondstoffen en natuurlijke rijkdommen.</p>
Relatie tot de SO	Thema Afval
Situering in het lokale beleid	De gemeente is in het kader van het afvalstoffendecreet verplicht om het huishoudelijk afval in te zamelen.
Gemeentelijke beleidsdoelstelling	De gemeente streeft ernaar om het restafvalcijfer zo laag mogelijk te houden. Het streefcijfer van 150 kg per inwoner wordt voorop gesteld. Milieubeleidsplan 2010 – 2013.

Relatie tot het gewestelijke beleid

Indicator op gewestelijk niveau	<ul style="list-style-type: none"> - De hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner. - De hoeveelheid restafval per inwoner, gemeten op basis van het Vlaamse gemiddelde
Beleidsdoelstelling op gewestelijk niveau	<p><u>Langetermijndoelstelling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De afvalproductie en de hieraan verbonden milieudruk is teruggedrongen tot een niet te vermijden minimum <p><u>Plandoelstelling (2010)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De totale hoeveelheid huishoudelijk afval blijft minstens gelijk of vermindert t.o.v. 2000 (cf SUP huishoudelijk afval) - De productie van huishoudelijk afval blijft meer achter op de groei van de consumptie t.o.v. 2000 - De hoeveelheid definitief verwijderd huishoudelijk afval vermindert tot gemiddeld 150 kg per inwoner op Vlaams niveau en maximaal 180 kg per inwoner op gemeenteniveau
Bron	<ul style="list-style-type: none"> - MINA-plan 3+ - Uitvoeringsplan "Milieuverantwoord beheer van huishoudelijke afvalstoffen" 2008-2015

Data	
Dataleverancier	<p><u>Primaire databronnen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afval: De gemeente, afvalintercommunale of privé-firma die afval inzamelt in opdracht van de gemeente. De primaire dataverzameling gebeurt volgens de standaardprocedures opgelegd door OVAM, die geacht worden nauwkeurig te worden uitgevoerd door of in opdracht van de gemeenten. - Inwoners: Bevolkingsregister. <p><u>Secundaire databron:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijkse inventarisatie van de OVAM op basis van door gemeenten ingediende gegevens (Vlarea-verplichting). Gepubliceerd in de reeks Inventarisatie huishoudelijke afvalstoffen dat een overzicht omvat van alle huishoudelijke afvalstoffen en de vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen ingezameld door of in opdracht van de 308 Vlaamse gemeenten. De cijfers geven een overzicht van de hoeveelheid restafval, de selectieve en totale hoeveelheid huishoudelijke en vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. - Voor het bevolkingsaantal worden de bevolkingscijfers van het NIS gebruikt (in de reeks "Werkelijke bevolking op 1 januari n"). - Ook op http://www.lokalestatistieken.be zijn deze cijfers beschikbaar.
Vergelijkbaarheid in de tijd en ruimte	<p>De statistieken bestaan over het algemeen lang genoeg om <i>evoluties in de tijd</i> aan te duiden. Toch moet rekening gehouden worden met volgende gebeurtenissen die het totale gewicht aan restafval kunnen beïnvloeden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - begindatum van de selectieve ophaling bracht over het algemeen een sterke daling mee van de hoeveelheid restafval aangeboden door de inwoners; - de selectieve ophaling van groenafval is meestal van een recentere datum en betekent een verdere daling van de hoeveelheid restafval; - de hoeveelheid gemeentevuil binnen de restfractie is sterk afhankelijk van het aantal evenementen, markten, veegbeurten straten, ...De intensiteit van deze dienstverlening kan in de tijd sterk variëren; - wijzigingen in de prijs van de meestal grijze zak voor restafval blijken een evenredig effect te hebben op de hoeveelheid aangeboden restafval; - de wijze waarop huishoudelijk afval wordt verwerkt, verschilt naargelang het gaat om selectief of niet selectief ingezameld afval. Al het niet selectief ingezameld afval gaat richting verbrandingsinstallaties en stortplaatsen. De selectieve inzameling van huishoudelijk afval daarentegen heeft tot doel materiaal aan te bieden voor hergebruik, compostering of recyclage, met uitzondering van bv. KGA dat deels ook omwille van een ecologisch verantwoorde verwijdering apart wordt ingezameld. Toch komt een hoeveelheid van het selectief ingezamelde afval niet voor deze verwerkingswijzen in aanmerking, wegens vervuiling door bepaalde componenten. Recent, na de crises in de voedingsindustrie, wordt voor bepaalde stromen (dierenvoeding en meststof/ bodemverbeteraar) gestreefd naar

	<p>absolute voorzorg en nulrisico, met als gevolg dat hiervoor wordt afgeweken van de ladder van Lansink en de prioriteit voor recyclage;</p> <ul style="list-style-type: none"> - andere wijzigingen in het afvalbeleid: voorbeeld promotie van 'gouden afvalkippen', ... <p>Dataverzameling en –verwerking wordt door OVAM georganiseerd en gecontroleerd, wat <i>vergelijking tussen de gemeenten</i> in principe perfect mogelijk maakt. Toch moet rekening gehouden worden met volgende factoren vooraleer gemeenten met elkaar te vergelijken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - net zoals er zich binnen de gemeente verschuivingen in de tijd kunnen voordoen (zie bij vergelijkbaarheid in de tijd), bestaan er tussen de gemeenten belangrijke basisverschillen; - zoals vermeld in het vigerende Uitvoeringsplan Huishoudelijke afvalstoffen, wordt voor restafval en voor selectief ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen bij een beperkt aantal gemeenten een correctiefactor toegepast voor studenten, toeristen,... ; - voor zover er geen aparte registratie bij de ophaling gebeurt van het restafval dat niet afkomstig is van particulieren (aparte ophaalronde, geautomatiseerd informatiesysteem) omvat het aantal kg 'huishoudelijk' restafval in de praktijk alle restafvalstoffen die <i>de facto</i> door of in opdracht van gemeenten worden ingezameld. Dit afval is hoofdzakelijk afkomstig van particuliere huishoudens. Maar het kan ook afkomstig zijn uit de publieke ruimte (zwerfvuil, marktvuil, afval van evenementen,...), van kantoren, winkels, landbouwers, ... voor zover het vergelijkbare afvalstoffen betreft die samen met de huishoudelijke werden ingezameld; - vooral in plattelandsgemeenten wordt nog veel aan thuisverbranding in open lucht gedaan. Maar ook in steden 'verdwijnt' nog heel wat restafval via zogenaamde allesbranders. Tussen de gemeenten bestaan belangrijke verschillen in intensiteit van de controles op of sensibilisatie rond deze fenomenen. <p>Voor een vergelijking in de tijd zijn de gegevens van de afvalstoffenenquête van de periode 1991-2004 bruikbaar. Er worden al gegevens verzameld sinds 1981 maar in de jaren '80 gebeurde de afvalstoffenmelding via steekproeven. Er zijn dan ook niet voor alle gemeenten cijfers beschikbaar voor die periode.</p> <p>De Vlaamse cijfers zijn vergelijkbaar met de Belgische cijfers (het Waalse Gewest werkt ook met een meldingsplicht voor alle gemeenten) en met de cijfers van de Europese lidstaten (zie Eurostat). Bij een Europese vergelijking moet men wel opletten voor de juiste definiëring van 'afval' (zie hieronder bij coherentie).</p>
Validiteit	<p>Een dalende trend restafval wijst op daling van de noodzaak tot storten of verbranden en dus tot meer duurzaamheid. Storten van afval kan immers leiden tot bodem- en waterverontreiniging met negatieve gevolgen voor mens en natuur. Afvalverbranding wordt vaak geassocieerd met gevaren voor de gezondheid, vooral door de potentiële uitstoot van kankerverwekkende stoffen zoals dioxines. Restafval betekent tevens een aanzienlijke directe kost.</p> <p>Maar een daling van de hoeveelheid restafval, terwijl de totale hoeveelheid afval blijft stijgen, kan betekenen dat afvalproblematiek enkel benaderd wordt via de laagste treden van de verwerkingshiërarchie geïnspireerd op de Ladder van Lansink.</p> <p>Voor het meest recente jaar ontbreken gegevens voor de fracties textiel, afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) en kringloopafval. Deze fracties worden door OVAM bijgeschat op basis van gemiddelden. In de loop van het jaar worden de exacte gegevens over deze fracties ingevuld in de databank van OVAM.</p> <p>Het komt voor dat de hoeveelheid afvalstoffen die de gemeenten aan OVAM moeten rapporteren, uitgedrukt worden in m³. OVAM rekent dit om naar kg op basis van een gemiddeld soortelijk gewicht.</p> <p>Voor het berekenen van de hoeveelheid afval per inwoner worden de inwonersaantallen van 1 januari van het daaropvolgende jaar gebruikt.</p>
Complementaire indicatoren	<p>Samengestelde indicator die de totale hoeveelheid afval in al zijn componenten analyseert en daarenboven de afvalpreventie probeert te meten: totale hoeveelheid afval, hoeveelheid afval afkomstig van sluikestorten en zwerfvuil, hoeveelheid klein gevaarlijk afval, omzet</p>

	kringloopcentra, ...																
Rapporteringfrequentie	Jaarlijkse meting en verwerking van de gegevens.																
Laatste rapportering	2010																
Volgende rapportering	2011																
Feitelijke data	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Restafvalcijfer kg/inw</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2004</td> <td>166,67</td> </tr> <tr> <td>2005</td> <td>149,2</td> </tr> <tr> <td>2006</td> <td>146,13</td> </tr> <tr> <td>2007</td> <td>160,2</td> </tr> <tr> <td>2008</td> <td>153,23</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>163,66</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>159,51</td> </tr> </tbody> </table>		Restafvalcijfer kg/inw	2004	166,67	2005	149,2	2006	146,13	2007	160,2	2008	153,23	2009	163,66	2010	159,51
	Restafvalcijfer kg/inw																
2004	166,67																
2005	149,2																
2006	146,13																
2007	160,2																
2008	153,23																
2009	163,66																
2010	159,51																
Toelichting	In 2010 is de hoeveelheid restafval per inwoner opnieuw gedaald. We zien dat het restafvalcijfer geen constante lijn volgt maar door de jaren heen sterk schommelt.																

Administratief	
Naam	Liesbeth Detavernier
Contactgegevens	Kortrijkstraat 8 8580 Avelgem 056/65.30.30 milieu@avelgem.be
Datum	MJP 2011 rapportage 2010 – april 2011